

עת"א 58424/09/17 - יוסף משה נגד שרות בתי הסוהר, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

28 ספטמבר 2017

עת"א 58424-09-17 משה(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח'

בפני העותר	כב' השופט ד"ר רון שפירא, סגן נשיא יוסף משה (אסיר) ע"י ב"כ עו"ד יוסף נגר
נגד משיבים	1. שרות בתי הסוהר 2. מדינת ישראל

פסק דין

בפני עתירת אסיר שהוגשה נגד החלטת המשיבים שלא להוציא את העותר לחופשה לצורך השתתפות בחגיגת ברית המילה של נכדו שצפויה להתקיים ביום 30.9.17. יוער כי למעשה בעת שהוגשה העתירה טרם התקבלה החלטה, כפי שיפורט, אלא שבהעדר החלטה ראה העותר את השיהוי כסירוב והגיש עתירתו. יצוין עוד כי העתירה הוגשה אתמול, ביום 27.9.17 ולכן הוריתי על מתן תגובת שב"ס בדחיפות וקבעתי כי בשים לב ללוחות הזמנים תינתן החלטה על בסיס הבקשה והתגובה שתוגש.

העותר, כבן 61, מרצה מאסר בכלא כרמל לתקופה של 18 חודשים בגין עבירות איסור הלבנת הון; איסור עשיית פעולה ברכוש אסור; ארגון עריכת משחקים הגרלות והימורים; עבירות מס; שימוש במרמה או תחבולה; נהיגת רכב מנועי ללא רישיון; נהיגה בקלות ראש; נהיגה בזמן פסילה; החזקת סמים מסוכנים שלא לצריכה עצמית; החזקת סמים מסוכנים לצריכה עצמית; והחזקת מקום להימורים או הגרלות. החל לרצות מאסרו ביום 23.1.17. תום מאסרו נקבע ליום 12.7.18. זהו מאסרו הרביעי והוא מסווג לקטגוריה א'.

העותר טוען כי ביום 23.9.17 נולד נכדו הראשון. הוא פנה טרם לידת נכדו לגורמי הכלא והודיע להם על האירוע הצפוי. לטענתו התבקש להעביר מסמכים על מנת להוציאו לחופשה והעביר את המסמכים בדבר הולדת הנכד לגורמי הכלא, אך עד ליום 26.9.17 טרם נמסרה לו תשובה. לכן, ומאחר שהאירוע צפוי להתקיים ביום 30.9.17 שעה 13.30, הוא מבקש להורות למשיב להוציאו לחופשה חריגה.

המשיב טוען כי פקודת הנציבות מספר 04.40.00 שעניינה "חופשות אסירים" (להלן: "הפקודה") קובעת כי אסיר המסווג לקטגוריה א' לא יצא לחופשות סבב. כן קובעת הפקודה כי אירוע ברית של נכד אינו נמצא כלל ברשימת הטעמים המיוחדים המנויים בפרק ח' לפקודה ואשר בגינם ניתן לאשר חופשה מטעמים מיוחדים. נטען כי לשון הפקודה מבחינה מפורשות בין המקרים בהם ניתן לאשר חופשה בקרות האירוע לבן משפחה בקרבה ראשונה, כגון אירועי אבל

עמוד 1

שונים, ובין אירועי שמחות בהם הקרבה המשפחתית מוגדרת באופן ספציפי. נטען כי המשיב בהיותו רשות מנהלית מחויב לפעול בהתאם להוראות הדין החל על פעולותיו. כן נטען כי בהתייחסותו לאסירים המוחזקים תחתיו נוהג המשיב באופן שוויוני כפי שראוי כי רשות מנהלית תנהג. על כן, נטען כי בהעדר עילה בדין לקבלת פריבילגיה אשר אינה ניתנת לכלל האסירים, המשיב מחויב לנהוג כלפי העותר כדרך שנוהג כלפי כלל המוחזקים במשמרתו. כן נטען כי העותר לא הציג נסיבות פרטניות הומניטריות או כאלו המצדיקות החרגתו מעניינם של אסירים אחרים.

עוד טוען המשיב כי בעניינו של העותר קיימת התנגדות גורמי הטיפול בשב"ס ליציאתו לחופשה חריגה מאחר ומדובר באסיר שמכור לסמים ומטופל שנים רבות בתחליפי סם. במהלך שהותו בבית סוהר כרמל הוצע לו להשתלב במחלקה טיפולית לאסירים המטופלים בתחליפי סם. תחילה הסכים העותר לטיפול אך לאחר פרק זמן קצר נפלט מטיפול על רקע התנהלות כוחנית ובלתי תקינה. כיום מסרב לטיפול. עמדת בית סוהר כרמל צורפה לתגובת המשיב. כן נטען כי ביום 24.9.17 התקבלו המסמכים הרלוונטיים המעידים על הולדת הנכד מהעותר, ללא שנתן מועד קיום ברית המילה, זאת מאחר שטען כי לתינוק שנולד יש צהבת. העותר התבקש למסור מועד צפוי לקיום ברית ולא עשה זאת עד להגשת העתירה. על כן, נטען כי העותר אף לא מיצה את ההליך המנהלי טרם פנה לביהמ"ש, טעם המצדיק דחיית העתירה על הסף. נטען כי המשיב ומדינת ישראל אמונים על החזקת אסירים במשמורת בטוחה ואחראים גם לעניין הערכת הסיכונים והאיזונים בין ההגנה על שלום הציבור מפני מסוכנות האסיר, כמו גם ההגנה על שלום האסיר עצמו, לבין חשיבות יציאתו של אסיר לחופשה. לכן נטען כי הסירוב לאשר בעת הזו את החופשה תואם את אמות המידה הרגילות והמוכרות ומהווה החלטה סבירה ביותר המצויה בתחום מומחיות המשיבים. נטען כי ההחלטה בעניינו של העותר מבוססת, סבירה ואחראית ואילו העותר לא העלה כל פגם המצדיק התערבותו של בית המשפט בהחלטה.

לאחר שבחנתי את טענות הצדדים ואת עמדת קצינת אסירים בבית סוהר כרמל הגעתי למסקנה כי יש לדחות את העתירה שכן לא נפל בהחלטת המשיב פגם המצדיק התערבות ומדובר בהחלטה סבירה.

כפי שצוין, מדובר בעותר שמסווג בקטגוריה א' (המוגדרת על פי הפקודה כקטגוריה של אסירים שאין להוציאם לחופשה משיקולים של סכנה לשלום הציבור או ביטחון המדינה). לכן, בהתאם לפקודה, תינתן לו חופשה רק מטעמים מיוחדים ורק באישור מפקד המחוז. לא ניתן לקבוע במקרה זה כי המשיב פעל בניגוד לפקודה ולנהלים, שכן אירוע ברית מילה של נכד אינו נכנס בגדר רשימת הטעמים המיוחדים למתן חופשה על פי הפקודה (פרק ח' לפקודה).

בנוסף, כפי שעולה מעמדת קצינת האסירים בבית הסוהר ומתגובת המשיב, גם התנהלותו של העותר בבית הסוהר אינה התנהלות המצדיקה יציאה לחופשה חריגה בנסיבות העניין. חוסר שיתוף הפעולה בהליכי טיפול והתנהלות הכללית אינם מצדיקים חריגה מהפקודות ומתן טובות הנאה חריגות. יצוין כי חופשה אינה זכות מוקנית אלא טובת הנאה הנתונה לשיקול דעת המשיב (סעיף 19 לתקנות בתי הסוהר, התשל"ח - 1978; פקודת "חופשות אסירים").

על כן, בנסיבות אלו, כאשר המשיב פעל בהתאם לפקודה ולנהלים והעותר אינו מצביע על טעם מיוחד או חריג המצדיק חריגה מהנהלים בעניינו, אינני סבור כי יש מקום להתערב בהחלטה שלא לאשר חופשה חריגה לצורך השתתפות בחגיגת ברית המילה של נכדו של העותר. המשיב אמן על החזקת האסירים במשמורת בטוחה ואחראי להעריך את הסיכון והאיזונים בין הגנה על שלום הציבור מפני מסוכנות האסיר וההגנה על שלום האסיר עצמו לבין חשיבות יציאתו של

האסיר לחופשה. במקרה זה לא מצאתי כי מדובר בהחלטה בלתי סבירה או כי נפל בהחלטה פגם המצדיק התערבות, כמפורט לעיל.

אשר על כן, העתירה נדחית.

עם זאת ישקול שב"ס, בהתאם לנהלים ולפקודות, לאפשר לעותר ביקור פתוח של הנכד והוריו. ככל שהדבר ניתן תימסר לעותר הודעה מתאימה.

המזכירות תעביר עותק לב"כ הצדדים ולעותר באמצעות שב"ס.

ניתן היום, ח' תשרי תשע"ח, 28 ספטמבר 2017, בהעדר הצדדים.

ד"ר ר. שפירא, ס. נשיא